

Ptuj.

"Stajerc" izhaja vsaki
den, deliran z dnevnem
nasejčje nedelje.

Naročina velja za Av-
strijo: za celo leto
1 k. 50 vin. za celo
letno, za Nemčijo stane
za celo leto 6 kron, za
Avstrijo pa 8 kron;
z drugo inozemstvo se
čini naročino z ozi-
majo na visokost pošt-
ne. Naročino je pla-
titi naprej. Posamezne
se prodajajo po 10 v.
Inozemstvo in uprav-
ljivo se nahajata v
času gledališča po-
stopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
prejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vraca.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80—
za $\frac{1}{2}$ strani K 40—
za $\frac{1}{4}$ strani K 20—
za $\frac{1}{8}$ strani K 10—
za $\frac{1}{16}$ strani K 5—
za $\frac{1}{32}$ strani K 2 50—
za $\frac{1}{64}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznamenju
se cena primerno zniža.

Štev. 25.

V Ptiju v nedeljo dne 18. junija 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Velikanski napadi Rusov na celi fronti. — Naše prodiranje v Italiji.
Italijanska vlada Salandre vržena. — Nemški uspehi okoli Verduna.

Dve italijanski gori zavzeti.

Austrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 9. junija. Uradno se da-
negašča:

Italijansko bojišče. Boji na severnem
so bili včeraj manj ljudi. Pri Kolki,
od Aleksinieca, severno-zapadno
Tarnopolia in ob Dnjestru bili so
napadi pod težkimi sovražnimi izgubami
ljudi. Ob besarabski meji vladal je

Italijansko bojišče. Na visoki
podladi od Asiago zavzele so naše čete
Sisemol in severno od Monte
Casseta od alpincev močno zasedeni Monte
Lastelgomberto. Naši težki možnarji
zaprileči ogrom proti Monte Lissere,
spred pancerški utrdbi oboroženega
prvih Primolano. Število vjetih
italijanov se je povisalo na 28 oficirjev in
500 mož, plena pa na 5 strojnih pušk.
Naši pomorski letalci obmetali so želez-
ne naprave od Porto Gruaro, Lat-
ina, Pallagolo, notranje pristanisce
in neko sovražno postajo za po-
vzvražno letala izdatno z bombami. Naši letalci
so na kolodvore od Schio in Pio-
ne bombe.

Južno-vzhodno bojišče. Nespre-
menjeno.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 9. junija (W.-B.) Iz ve-
lja glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Naša artiljerija
pri Lihone sovražna municipijska tabo-
sta razstrelila. Obstreljevala je sovražna ta-
bosta in transportne čete na kolodvoru Sui-
pes (Champagni) ter je imela na zapadnem
oru Maase vidno dobre uspehe proti fran-
čanskim baterijam ter kolonam infanterije in
vojnimi automobilem. Na desno od Maase
je boj za nas ugodno naprej. Sovražni, z
necim silami, peljani protinapadi v gozdu
Thiamonta in med gozdom Chapatre
ter trdnjavou Vaux so se brez izjeme pod
težkimi sovražnimi izgubami izjalovili. V V o-

gezah vzhodno od Saint Die zamogli
sino z razstrelbami min razširjene dele sov-
ražnih jarkov uničiti.

Vzhodno in balkansko bojišče.
Pri nemških četah nobene spremembe.

Vrhovno armadno vodstvo.

Austrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 10. junija. Uradno se da-
nes razglasja:

Rusko bojišče. V nasprotju s pred-
včerajšnjim dnevom so se včeraj zopet na
vsej severno-vzhodni fronti skrajno ljudi boji
razvili. Med Okno in Dobronaucom
bilo je na enem kraju 8, na nekem drugem
5 težkih napadov zavrnjenih; pri teli se je zlasti
odlikoval naš šleziski lovski bataljon št. 16.
— Na spodnji Stryp i so močne ruske sile
po ljutem boju naše čete od vzhodnega na
zapadni breg nazaj potisnil. Severno-zapadno
od Tarnopola zavrnili smo mnogoštevilno
ruskih sunkov. V prostoru od Lucka se
severno od Styra borimo. Pri Kolki in
severno-zapadno od Czartoryskia smo
preprečili ruske poskuse prevoza.

Italijansko bojišče. Sunki Italijanov proti raznim točkam naše fronte med
rekama Etchein Brenta bili so zavrnjeni. K doslej naštetim vjetim v napadnem
prostoru prišlo je čez 1600 Italijanov, med
njimi 25 oficirjev. — Pred tolminskim
mostičjem uničile so naše čete po krepkem
artiljerijskem učinku obrambe in kritja enega
 dela sovražne fronte; vrnile so se z 80 vjet-
imi, med njimi 5 oficirjev, nadalje z eno
strojno puško in drugim vojnim plenom nazaj.

Južno-vzhodno bojišče. Ob
spodnji Vojsusi bile so italijanske patrule
z ognjem razpršene.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 10. junija (W.-B.) Iz ve-
lja glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na zapadnem
bregu Maase se je boj zoper sovražne ba-
terije in šance uspešno nadaljeval. — Vzhodno
reke so naše čete napade nadaljevale. V hu-
dih bojih bil je sovražnik na hrbitšču visočin

južno-zapadno fora Douaumont, v gozdu
Chapitre in na hrbitu Fumin iz večih
postojank vržen. Zapadno trdnjave Vaux
naskočili so bavarški lovci in vzhodno-pruska
infanterija neko močno sovražno poljsko utrbo-
bo, ki je padla v naše roke s posadko čez
500 mož in 22 strojnimi puškami. — Skupno
število od 8. junija sem vjetih sovraž-
nikov znaša 28 oficirjev in več kot 1500
mož. — Na Hartmannswillerkopf pripeljala je neka nemška patrulja več Fran-
cozov kot vjeti iz sovražnih jarkov.

Vzhodno in balkansko bojišče.
Pri nemških četah se ni pripetilo ničesar po-
membnega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Austrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 11. junija. Uradno se da-
nes razglasja:

Rusko bojišče. Vzhodno od Kolki
je sovražnik predvčerajnem zvečer s tremi
regimenti levih bregov Styra pridobil. Bil je
pa včeraj z obsegajočim protinapadom avstro-
ogrskih čet z opet čez reko vržen;
pri temu je padlo v naše roke 8 ruskih ofi-
cirjev, 1500 mož in 13 strojnih pušk. — Severno-
zapadno od Tarnopola pridobili smo s
protisunkom neko od sovražnika z velikimi
izgubami priborjeno visoko nazaj. — V se-
verno-vzhodnem delu Bukovine se je zopet
izredno ljuto borilo. Pritis premočnih na-
sprotniških sil, ki so bile vporabljeni z tudi
pri temu sovražniku brezprimerno vporabo
človeškega materiala, vstvaril je potrebo, da
naše čete tam od sovražnika ločimo in nazaj
z opetnem.

Italijansko bojišče. Italijani so
ponovili svoje sunke proti posameznim mestom
fronte in so bili povsod hitro ter krvavo za-
vrnjeni. — Na Monte Lemerle napadle
so naše čete sovražne oddelke, ki so se držali
še blizu viska, presenetljivo, polastile so se
popolnoma cele gore in so čez 500 Italijanov
vjele. — Naši letalci obmetali so
kolodvor Cividale z bombami.

Južno-vzhodno bojišče. Ničesar
pomembnega.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

STRASCHILL'ova grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, napadi v jat y posebni stale so ogrske ognjem, padel, N a z a c rija sam I t a nesprem so zopet Giorg nišče G

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 11. junija (W.-B.) Iz veleka glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i š e . Na obih straneh M a a s e ljudi artiljerijski boji. Včeraj poročani plen iz napadov vzhodno reke se je še z a 3 topove in 7 strojnih pušk povečal. — Zapadno od Markircha je neka nemška patrulja, ki je vsilila v francoske jarke, vjela 1 oficirja in 17 mož.

V z h o d n o b o j i š e . Južno od Krewo sunili so nemški poizvedovalni oddelki v rusko postojanko. Uničili so sovražne naprave in pripeljali nazaj čez 100 vjetih Rusov ter eno strojno puško.

Balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Italijanski parnik za prevažanje vojakov potopljen.

K.-B. Dunaj, 11. junija. Uradno se da-nes razglaša:

Dogodek na morju.

Eden naših podmorských čolnov je dne 8. t. m. zvečer od večih razruševalcev spremljano veliko italijanskó pomožno križarko „Principe Umberto“, s četami na krovu, torpediral. Ladja se je potopila v nekaj minutah.

Mornariško poveljništvo.

* * *

Italijanska ladja „Principe Umberto“ bila je leta 1909 zgrajena; imela je 7833 regi-sterskih ton in 9000 konjskih sil.

I talijansko poročilo (od „Agen-zie Stefani“) pravi o tej zadevi: Dva sovražna (avstrijska) podmorska čolna napadla sta v četrtek zvečer v spodnji Adriati neki italijanski transport čet, ki je obstojal iz treh parnikov s četami in vojnim orozjem. Transport je spremljalo brodovje razruševalcev torpednih čolnov. Podmorska čolna sta bila takoj napadena. Posrečilo se jima je pa, izstreliti torpede, katerih eden je parnik „Principe Umberto“ zadel. Parnik se je vkljub svojim rešilnim sredstvam potopil, vkljub hitri pomoči drugih na vožnji nahajajočih se ladij. Potopil se je v nekaj minutah. Iz gube še niso natančno znane. (Bržkone so tako velike, da se jih italijanska vlada ne upa povedati! Op. ur.). Kakor se čuje, obstojala je polovica potopljenih iz vojakov.

Lord Kitchener.

V zadnji številki smo poročali, da se je bržkone vsled strela nekega nemškega podmorskega čolna potopila vojna ladja Angležev „Hampshire“, na katere krovu se je nahajalo

Lord Kitchener.

okoli 900 mož, nadalje pa tudi angleški vojni minister lord Kitchener z vsem svojim generalstabom ter tudi mnogimi russkimi oficirji. Lord Kitchener je bil eden najpomembnejših mož v vrstah naših sovražnikov. Zdaj počiva na dnu morja in vsa bahata angleška vojna mornarica ga pred to usodo ni zamogla rešiti.

Zmage Turkov proti Rusom.

K.-B. Konstantinopol, 11. junija. Glavni stan naznanja:

Po nekem boju, ki je vodil do poraza in nazadovanja Rusov pred Chanikinom, zavzele so naše čete, ki so močne sovražne kavaljerijske in kozaške švadronne zasledoval ter nazaj potisnile, v noči od 8. na 9. junija Kasar Širin.

K.-B. Konstantinopol, 12. junija. Glavni stan poroča:

V našem včerajnjem poročilu naznanjeni boj, ki je vodil do uničenja okoli 1000 mož ruske kavaljerije, vršil se je v bližini reke Zappe južno vasi Tseulemberek in vzhodno vasi Amadien.

* * *

(Chanikin leži 130 kilometrov severno-vzhodno od Bagdada. Ti uspehi kažejo torej, da podijo Turki Ruse prav odločno nazaj in da imajo Rusi slabe čase. Op. uredništva).

Grozni boji z Rusi.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d p o n d e l j k a .

K.-B. Dunaj, 12. junija. Uradno se da-nes razglaša:

Rusko bojišče. Na severnem vzhodu Bukovine izvršila se je ločitev od nasprotnika pod hudimi boji z zadnjimi četami. Neka iz Buczacca prodirajoča sovražna skupina bila je s protinapadom nemških in avstro-ogrskih čet vržena; pri temu smo vjeli 1300 Rusov. Na visočini vzhodno od Wianowczaka se je danes zjutraj neki močni ruski napad pod našim topovskim ognjem izjavil. Vzhodno od Kozlowa so naše čete dvignile neko naprej potisnjeno stražo Rusov. Severno-zapadno od Tarnopolja se naprej ljuto borimo. Večkrat omenjene postojanke pri Worebiu menjale so večkrat lastnika. Ob Ikwini in Wolhyniji vladal je včeraj mir. Zapadno od Kolki zavrnile so naše čete neki ruski poskus prehoda. Tukaj, kakor povsod, odgovarja brezobzirna uporaba množič sovražnika tudi njegovim izgubam.

I talijansko bojišče. Položaj na južno-zapadnem bojišču je nespremenjen. V Dolomitah in na naši fronti med Brento in Etsch bili so Italijani, kjer so napadli, zavrnjeni.

J u ž n o - v z h o d n o b o j i š c e . Položaj je nespremenjen.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 12. junija (W.-B.) Iz veleka glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i š c e . V Champagni severno od Perthes vsili so nemški poizvedovalni oddelki v francosko postojanko in so vjeli po kratkem boju 3 oficirje ter 100 mož, zaplenili 4 strojne puške ter se vrnili po načrtu v lastne jarke. Na obih straneh M a a s e nespremenjeno živahno artiljerijski ogenj.

V z h o d n o b o j i š c e . Nemške in avstro-ogrške čete armade grofa Bothmar vrgle so ruske oddelke, ki so prodirele severno-zapadno od Buczacca ob Strypi, zopet nazaj. Več kot 1300 mož ostalo je v naši roki. V ostalem se položaj nemških čet ni spremenil.

Balkansko bojišče. Nobeni dogodki.

Vrhovno armadno vodstvo.

Naši letalci na delu.

K.-B. Dunaj, 12. junija. Uradno se poroča:

Dogodek na morju.

Brodovje pomorskih letal je v noči od 11. na 12. junija železniško progo San Dona

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, napadi w jat y posebni stare so ognjek ognjem, padel, N a z a c rija sam I t a nesprem so zopet Giorg nišče G

Mornariško poveljstvo

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 13. junija. Uradno se da-nes razglaša:

Rusko bojišče. Ob Pruthu je Bojan bil neki ruski napad zavrnjen.

V Zagorji, Sutartin in Horodki dospela je sovražna kavaljerija. Pri Kanowu ob Stripi izjavilovo se je veških sunkov. Severno-zapadno od Tar-

pola stojijo naše čete brez odmora v K.-B.

— Pri Sapancu bil je neki ruski močni po našem topovskem ognju preprečen.

Za Južno-zapadno od Dubna napadli su sovražne kavaljerijske čete nazaj. — V vih post

hynji je sovražna artiljerija dosegla gubljenja krajino od Torocyna; vladal je v bojih od ma mir. Pri Sokolu ob Styru podljudi med Tih viražnik svoje čete k napadu; bil je v zgodnjem postajan.

Tudi pri Kolki so vsi poskusi pričakjev, sovražnika izjavili. Številoto kavalska patr

tih Rusov narastlo je na 2000 severno-

Italijansko bojišče. Ob so uspeh med Etsch in Brento in v Dolomiti. Vz

tih bili so artiljerijski boji deloma, v Naroci so se razmrežila voda izboljšale, kako ljudi naprej pr

raznih točkah ponovili so Italijani svoje in so pr

plodne napadalne poskuse. — Na fi

Južno-vzhodno bojišče. Npricel je menjeno.

Namestnik generalštabnega sedem

pl. Höfer, fml.

izvršili s jetja pro

K. B. V ečki in razrušili Ba

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 13. junija (W.-B.) Iz veleka glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i š c e . Protidelniki novih postojank na viščinah južno-vzhodno Yperna so od danes krajevni napad gležev v toku. — Na desnem bregu Ma

na obih straneh od trdnjave Douaule proti južnemu zapadu segajočem hrbitu tisnili smo svoje črete naprej.

V z h o d n o b o j i š c e . Ob Duni vzhodno od Dubnje razpršil je ogenj baterij neko rusko kavaljerijsko brigadu.

Severno-vzhodno od Baranoviči sovražni artiljerijski ogenj živahnejši. A generala grofa Bothmera zavrnili padno od Przewole ob Stripi.

napade. Pri Podhaje bilo je neko letalo od enega nemškega letala v zato boju premagano; opazovalec in vodja romano

francoski oficir — sta vjeta. Letalo je izjavila vladil, Salan. To glasov

Vrhovno armadno vodstvo.

Obstreljevanje pristana Parenzo.

Dunaj, 13. junija. Uradno se da-nes

Dogodek na morju.

Dne 12. t. m. zjutraj vsile so vrahne torpedne enote v pristanišče de renza. Bile so z odpornimi baterijami letali prepondejne. Njih topovski ostal brez učinka: le en zid in ena

sta bila lahko poškodovana, nikdo pa medtem ko so baterije in letali zadevi.

Mornariško poveljstvo

Ruska artiljerija strelja na lastne svoje.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l s r e d e .

K.-B. Dunaj, 14. junija. Uradno se da-nes razglaša:

Rusko bojišče. Južno od B

triste, lovec

od

Mestr

o

bombard

lokomotivno

k a h s m o

z

ljutemu

o

d

opet

vrmila

o

oveljstvo.

torka.

radno se da

th u južno

ad zavrnin

Horo

den

Pri Bu

e je več ru

od Tarn

ora v boju

ruski nap

eprčen.

Zapadno bojišče. Na visočinah

zmožno-vzhodno od Zillebeka je bil del no

postojank v poteku včerajšnjega boja iz

dosegla po

l je večino

podil je se

V Wob

doje

smo se

— V Wob

doje

postojank v

poteku

včerajšnjega

boja iz

dosegla po

l je večino

podil je se

V Wob

doje

smo se

— V Wob

doje

postojank v

poteku

včerajšnjega

boja iz

dosegla po

l je večino

podil je se

V Wob

doje

smo se

— V Wob

doje

dalje advokat dr. Ivan Zagorica, zasebnik Marko Manojlović, nadalje župnik (!!) Lazar Vučković, notar Izidor Ivančić, graščak Štefan Garaski in poleg tega še več ruskih vojnih vjetnikov. Pri pojedini se je ruske vjetnike slavilo; na zahtevo župnika se je klicalo „živijo“ ruskemu carju in konečno se je tudi rusko carsko pesem pelo. Sodniški dvor v Szeged oboldil je poštarja vsacega na eno leto ječe in 600 krun denarne globe, župnika na dve leti ječe in 1200 K denarne globe, Štefana Garaski na dva meseca zapora in 400 krun denarne globe. Pri vzklicni razpravi se je Garaski oprostil, oboldil pa Velika Zagorica, dr. Ivana Zagorica, Marka Manojlovića in Izidorja Ivanica vsacega na štiri meseca ječe in 600 krun denarne globe ter eno leto uradne izgube. Kazen župnika (2 leti ječe in 1200 krun globe) se je potrdilo!

Konec veleizdajalca.

Innsbruck. Tukajšnji listi poročajo: Namestnik občinskega predstojnika od Sacco, fabrikant Franc Bertoldi bil je po prekem sodu na smrt potom ustreljen in obsojen, ker je dal svojemu prepričanju o zmagi Italijanov izraza.

Bolečine odpravljalcev učink od Fellerjevega prljubljenega rastlinskega esenčnega fluida z zn. „Elsa-fluid“ temelji na njegovem zivce pomirjučem in kri dočačenim vplivu. Ako n. pr. pri obraznih bolečinah ali zobobolu, ki so nastale vsled prepiha ali prehlajenja, rabilo „Elsa“-fluid, pomirijo se oboleči razburjeni živi, kri razgreje boleča mesta in bolest poneha. Ni čuda, da to blagodejno domače sredstvo že 20 let sem vedao bolj na prljubljenosti pridobiava in da se hvali v mnogo čez 100.000 zahvalnih pismih. Tudi mnogi zdravniki je napravilo z njim postkuse in pripravo fluida najbolje. Pri najrazličnejših bolečinah služi izborna in naj bi tedaj v nobeni hiši ne manjkalo, 12 steklenic pošlj franko za samo 6 krun lekarnar E. V. Feller, Stibica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Ponuja se celo možno bolečine odpravljalcih sredstev zoper neuralgijo, rheumo, giht, išias in podagli, ali nobeno ne doseže „Elsa“-fluida, zato naj se vzame le to starozano sredstvo zoper bolečine. Milo učinkujče, zanesljivo odvajalno sredstvo so Fellerjeve želodec okrepujoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, ki v nasprotu z drugimi drastičnimi sredstvi nimajo nobenega škodljivega učinka. 6 skaličje franko samo 4 K 40 h. (vu)

Viceadmiral Scheer.

Poročali smo v zadnji številki o velikanski pomorski bitki, pri kateri je nemška mornarica, vkljub temu, da je bila mnogo manjša

Viceadmiral Scheer.

od angleške, sovražnika grozovito porazila. Poveljnik nemškega bojnega brodovja je bil viceadmiral Scheer, katerega sliko danes prinašamo. Scheer je postal šele pred kratkim poveljnik nemške mornarice.

Razno.

Plemenita darovalka. Dne 12. aprila 1916 je v Gradcu umrla gospa Marija pl. Staudenmeier. Zapustila je m. dr. iz svojega precejsnjega premoženja 2000 krun prostih pristojbin za nemški „Studentenheim“ v Ptiju. Pač redki in vzgledni dogodek, ki časti prav posebno vrlo pokojnico.

Ne begajte ljudstva! Gotovi ljudje,

zmanjšujejo s tajnostnimi frazami med neizobraženim ljudstvom naše uspehe in razjajo poročila sovražnikov kot največjo ter najčistejšo resnico. Zlasti v zadnjem času smo opazovali to zahrbtno, veleizdajalsko razširjevanje pretiran in izmišljenih vesti. Gre se za gotove neuspehe na Rusku, ki jih seveda ruski poročevalci grozovito pretirajo. Slabo bi bilo, ako bi ne imeli poguma, te neuspehe priznati. Z velikansko premoženco je ruska armada zopet napravila naskok na naše in nemške fronte in dosegla na dveh točkah uspehe. Zadnja poročila seveda že pravijo, da je rusko prodiranje vstavljen in da se bode stvar kmalu zopet obrnila. Tudi nemške armade so že posegle vmes in kozaški navali bodojo zadušeni v potokih krvi. Tembolj je tedaj obsojati

beganje ljudstva, ki prinaša itak dovolj žrtev v tej grozni vojni. Opozarjam naše somišljene, da naj se popolnoma zanasa jo na naša uradna poročila, ki doslej niso nikdar vsebovala laži ali zavijala dejstva. Zasebna in sovražna poročila pač ne morejo biti merodajna. Razinjevalec lažnjivih in pretiranih vesti pa naj bi se takoj oblasti nazanalo, kajti ti kričači so nevarni kot špijoni. Tudi orožnike bi prosili, da naj poskušajo z največjo strogostjo zatreći to razširjenje neresničnih vesti. Tako bode mogoče ljudstvu resnico podati

Nabiranje starega papirja. Pred kratkim smo poročali, da je uvelio namestništvo veliko zbirko starega papirja na celiem Štajerskem, koje donesek bo stekal v namene vojne oskrbe. S tem podjetjem se ne bodo dobila samo velika sredstva za vredbe blagostanja, ampak se bodo tudi priskrble papirni industriji bogate zaloge starega blaga za zopetno uporabo. Za dober izid zbirke ni treba nikakšnih dragocenih daril. Za podjetje je treba samo pridnega nabiranja prebivalstva, ki bo pri vztrajnem skupnem delovanju doneslo bogate sadove. Pri vsakem izradu, v vsaki trgovini ali pisarni, v vsakem posameznem gospodinjstvu je dovolj starega papirja, časnikov, dopisov, knjig, ki se ne rabijo in se končno uničijo. Vse to se naj shrani in izroči prihodnji zbirki. Ako bo vsak ravnal po tem načrtu, mora primeti industrije. Zatorej pripravljajmo se skrbno za nabiranje papirja. Čas zbiranja se bo naznal kar najhitrejše.

Najvišje cene za krompir. Ministrski ukaz z dne 12. maja je odredil, da morajo na podlagi ministrskega ukaza z dne 12. septembra 1915, drž. zak. št. 276, za mesec maj veljavne najvišje cene za veletrgovino in nadrobno trgovino s krompircem ostati od 1. junija t. l. do nadaljnje odredbe v veljavni kot najvišje cene. Zatorej znaša najvišja cena za nadrobno prodajo krompirja v ozemlju mestne Gradič od 1. junija t. l. do nadaljnje odredbe 19 vin. za kilogram. Z ozirom na osebne pritbitke, ki so po krajevnih razmerah dostikrat različni, se je naročilo političnim okrajnim oblastvom, da razglasijo po krajevni navadi za nadrobno prodajo krompirja v njihovem okraju od 1. junija t. l. veljavne najvišje cene.

16-letni feldvelj iz Ptija. Učenec ptujske firme W. Blanke, komaj 16-letni Ferdinand Oschlag je pred letom dni vstopil kot prostovoljni strelec v vrste naših zvestih braniteljev domovine. Bilo je veselje videti mladega, krepkega dečka, kako je navdušen, na prsih avstrijske in nemške barve, hitel pod zastavo. Kakor čujemo, se je tudi kmalu odlikoval. „Slovenec“ piše nekdo o Oschlagu med drugi sledete: Radi njegove mladosti so ga pred letom dni komaj potrdili. Pa že v prvih 14 dneh je pokazal toliko dušno in telensko sposobnost za vojaški poklic, da se je vse čudilo. Ze prvi mesec je bil povisan v gefreiterja in korporala. Drugi mesec je postal zugsführer. Nato je služil tri meseca kot najinteligentnejši podčastnik v ce-

lem polku. Tedaj je prišlo povelje, da so bo stotinja (kompanija) na bojišče. Treba jija zahaj dopolniti podčastniški zbor s feldvelj poslušati hauptmann izbere za to mesto Ferdlaroval v Oschlagu. Tako je postal v 16. letu feldvelj. Sedaj služi že 6 mesecev neprerogoma nosijoči in vesel na bojišču. Za svoje vrlo obnosc. Ce pred sovražnikom in za svojo spremnost. Dva že dvakrat povohjen od višjih povelj. Du Njegova kompanija je vedno med prvičbilje. Tako poroča „Slovenec“ iz Ljubljane, ki se je nas iz srca, da tudi ta list priznava deljstvo. Junataški fant je naš. Zato bi le poginac par napak poročila ljubljanskega lista: Okvirski mladi feldvelj se ne piše Osler, namenjen Oschlag. Vstopil je med prostovoljne. Sam se v Ptiju, ki so potem na bojišče. Riderik Kakor rečeno, bil je preje tiskarski dnik na in je kot tak stavil našega Štajercera. V armad je bil vedno našega mišljenja in kot malost v „turner“ navdušeni pristaš avstrijske Ogle. Vse se je prijazno od njega poslovilo. Francu odhajal od nas, na prsih črno-rumenih gov črno-rdeče-zlate trakovke. Pravi štajer je na fant je ta naš Oschlag.

Pretep. Poroča se nam: Jožef Lozinšek viničarski sin iz Vareje, se je dne 12. t. m. v Št. Vidu pri Ptiju pred gostilno galerne gesteritscha sprl s posestniškim sinom Andrišo sp. Šerunga iz Vareje. Lozinšek bil je v letu silovito na tla vržen, da je moral skakar se rano na glavi v bolnišnico oditi. Žalost Izid je zdaj v teh resnih časih reisovanje odnehati od svojih surovih pretegov, resegaj piti in več delati!

Tatvina. Doslej neznani tatovi so včet kot med opoludanskim odmorom v trgovini tedenjak & Schosteritsch v Ptiju sv. in ukradli okoli 1200 krun denarja. Tako doslej ni pojasnjena.

Napad. Hlapec Vincenc Vinčič iz skemim kovec bil je dne 12. t. m. na potu našaj od gostilne Ferle v Cirkoveah na dvonov v posestnika Kovačička od nekega, ki je ob nega vojaka brez vsakega vzroka napovedal napadalec ga je težko z bajonetom ramo tukaj desni roki in v prsih. Orožniki zasledili storilca.

Kako podražijo žajfo. „Grazer Tagovjanja“ poroča: „Gališki begunci, ki so bila sluga Građcu, kupovali so Schichtovo izumorne množinah od $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ ali 1 kile, to pa v korenini, ki je znašala cena za žajfo 339 K z prebivalkil, s stroški toranj 3 K 50 h pri eni kilo vojskem so nakupili prazne Schichtove kise. Tat so potem napolnili z žajfo, poslali kistoričele Ogrsko in od tam čez Dunaj zopet v Grajivah tukaj je medtem nastopilo pomanjkanje teda ne zato so jo zamogli trgovcem po 6 K raje. Po 35 h in 6 K 50 h za eno kilo prodajen se n stroški in navadnim trgovskim dobičkom levoval segla je tedaj žajfa ceno 7 kron, toranj usmiljen kратoličko, kolikor je prvotno koš. Pozitivno 6

15-letna ubijalka. Iz Vocklabraca se poroča: 15-letna dekla Ana Hotarjeva bimela s 50-letnim hlapcem Hermannom Schlosserom feler v gozdu ljubavnim sestankom. Ko je žalil hlapca potem oditi, sunila mu je deklamreč kral veliki kuhinjski nož v hrbot. Misliju z menda, da se bode starček takoj zgnabiti da ga bode zamogla potem lahko izmota. Ali mož je zamogel vkljub težki napravi. Vöcklabruck priti, kjer je napravil nazaj. Bos Deklina je po svojem napadu zbezala tudi apskrila v grmovju. Zvezčer so jo orožni grozdje in sodnji izročili. Mlada zločinka pravila je hotela hlapca le omamiti in potem ona Maja je izvršila detomor.

Težki sum. 34-letna uradnica Elma Zenski Trbovelj bila je v Gradcu iz dežela Francijske v kazensko sodnijo oddana; napazil jo, da je izvršila detomor. **Hrabri Spodnji Štajerc.** Gospod Fran s nič, nemški štajerski rojak iz Rajhenapadl prevzel je pred 10 leti gostilno „Zur Empfehlung“ v Sarajevu. S svojo pridostojler. O poštenostjo je gostilno visoko dvignil. Celovec

da odide do boljših ljudje, zlasti Nemci, prav radi zadajali. Pred kratkim praznoval je gospod blom in rdnanda srebrno svojo poroko. Ob tej priliki je general večjo svoto za vojno-oskrbovalne načine. Poleg tega je podpisal za četrtvo vojno posojilo 50.000 krom. Njegov sin stoji na bošču Čestitamo prirčno vremu domaćinu! —

Dva naša nadvojvoda za nemški „Schulverein“. Dunajski „D. V.“ poroča: Iz bojišča je nemški „Schulverein“ sveto 280 K. Še je zanj nabrala pri 4. armadnem poslovju. Pri tej zbirki udeležila sta se tudi nemške visokosti nadvojvoda Jožef Ferdinand ter Henrik Ferdinand. Nemški „Schulverein“ vidi v teh darsih posebno izmenje priznanja njegovega stremljenja.

Samomor zaradi nesposobnosti. 54-letni Slobodnik Mohr prišel je te dni v Gitschberg na naborn, ker se je hotel kot prostovoljec namamo uvrstiti. Sprejeli ga pa niso. Iz tega vsled tega izvršil je Mohr samomor.

Oglasil se je po 22 mesecih. O infanteristu Adamiču v Stranicah pri Konjicah govorilo se je že od sreda avgusta 1914. leta do bojišču padel. Vojaki, ki so prišli na fronte na dopust, so celo pripovedovali, da je zgrudil v sovražnem ognju. Zdaj pa je spela od Adamiča na njegove svojce iz svojega dopisnika, v kateri poroča, da se načina kot vojni vjetnik v Rusiji in da je postoma zdrav in čil.

Cesarja Franc-Jožefa deželna gimnazija v Ptuju. Ravnateljstvo cesarja Franc-Jožefa deželne gimnazije v Ptuju nam poroča, da se so sprejemne izkušnje v 1. razred za šolnik leta 1916—17 dne 28. junija 1916, kar se cenjeno občinstvo opozarja.

Izd 4. vojnega posojila na Štajerskem. Podprtovanja na 4. vojno posojilo na Štajerskem segajo po končnovljavno zaključenih uradnih negotovitvah, ona na 3. vojno posojilo za skoraj 60 milijonov krom. Na Štajersko od torej okroglo ena četrta in a skupne svote četrtega nasproti tretjemu avstrijskemu vojnemu posojilu, ki znaša približno 60 milijonov. Podpisanja hranilnic na Štajerskem njenih vložnikov na 4. vojno posojilo smo 100 milijonov krom, torej še 20 milijonov več ko na 3. vojno posojilo. Prav dobro je obnesna ustanova poslovalnic za podpisovanje po šolah in za podpisovanje vojaštva slavkajšnji podružnici Anglo-avstrijske banke. Podpisanja v šolah so dosegla zelo znatno skoraj 6 milijonov krom. Sijajni uspeh podpisovanja na vojno posojilo na Štajerskem je del od političnih oblastev urejenega nemškega nabiralnega delovanja ter globoko izmenjenega domoljubnega smisla celega občinstva, ki se je kakor že večkrat med vojsko tukaj zopet sijajno obnesel.

Tatvine na polju in njivi. V zadnjem času se zopet brezsramsne tatvine na poljih. Vsled vojnih razmer je seveda nemogoče, postaviti povsod poljske čuje. Prebivalstvo naj bi tedaj samo pazilo na se medsebojno podpiralo, da se onemogoči delovanje teh tatav. Vsacega naj se brez smiljenja oblasti naznani!

Pozor vinogradniki! V zadnji številki „Štajerska“ smo objavili inzerat z navodilom za dobavitev pasti „Bosna“ kot način načinka za bakrene vitrije. V ta inzerat se je začil pogotovila pomoč. Rečeno je, da je v določnem navodilu, da pri skropjanju z bakreno pasto „Bosna“ ni treba rabiti apna. To je, kakor rečeno, pomoč. Povdarnamo še posebej, da se mora pri skropjanju z bakreno pasto „Bosna“ v neutraliziranje pomešati ali apno, ker se drugače poganke, listje in podobne sežege.

Nevarni ljudje. Župniku Petermannu in Marii-Wörthu na Koroškem ste dve ženski neki ročni voz ukradli. Ko se je župan Franc Lanner na kolesu v Celovec peljal, spazil je ob cesti voz, v cestnem jarku pa ženski z nekim možem. Ko jih je župan ustavil, sta ga mož in ženska opsovala in napadla. Dotični mož je bil že opetovan in predkazovan nabiralec cunji Tomaž Schaller. Orožniki so ga vjeli in deželini sodniji v Celovec oddali.

Kako se ljudstvo slepari. „Ostd. Rdsch.“ piše: Znano je, da imajo veliko krivdo na draginji prekupčevelci. Značilen je sledenec stacij: Nekti prekupčevelci kupil je od fabrike žajfe v Linzu en vagon žajfe in sicer meterski cent po 142 krom. Zdaj je šla žajfa skozi celo vrsto prekupčevelcev, tako, da se je tekmo štirih tednov meterski cent v zadnjo roko v Gradcu za 380 krom prodal. Med vsem tem prekupčevanjem ostala je seveda žajfa prav mirno v Linzu. Tudi sodnija se je pečala s tem slučajem, ali navajalec cen se ni moglo prijeti, kajti vsak prekupčevelci je vzel „sam“ svoj „dovoljeni“ dobiček. Taki „Kettenksefti“ dajejo brez težave velike dobičke, ki jih mora ljudstvo plačati. Treba je pa pomočnikov imeti in ti se prav lahko dobitijo. Danes kupi Samuel Stern in odda blago Kopfsteinu, ta je prepustil Rosenzweigu, ta zopet Mandelju, ki ga končno trgovcu Wolfgangu pruda. Vsakodan vzel je le „običajne“ procente. Vendar pa je cena blaga na dvojno visoko poskočila. Drugokrat teče veriga zopet narobe od Mandelja k Sternu. Skrajni čas je, da se to prekupčevanje temeljito iztrebi.

Strela je udarila v stolp farne cerkve v Sv. Ulrichu pri Slov. Gradcu; raztrgala je cerkevno in stolpovo streho, brez da bi zagažala. Ura se je vstavila, pa ni posebno poškodovana. — V žetelih pogorelo je vsled strele stanovalno in gospodarsko poslopje posestnika Simona Ceck. Pri požaru našla sta svojo smrt 14-letna hčerka in 6-letni sinček posestnika, medtem ko so najmlajšega otroka komaj rešili.

Smrtna nezgoda. Iz Oberdrauburga na Koroškem poročajo: Na Gailbergu padel je posestnik Jakob Hohenwarter v gorovju 200 metrov globoko v prepad. Mrtvega so prepeljali v Reisach.

Nepoštena kupčija. V Rušah so artileristi in sodnji oddali 45-letnega kmeta Jurja Veseljka. Mož je že pred petimi leti svojemu gospodarju mnogo lesa prodal, denar pa je postal. Ukradene svote znašajo 2453 krom.

Obkradeni tat. Postopač Rudolf Mastnak vklomil je dne 4. t. m. pri posestniku Jožefu Gajšek v Lipovcu pri Grobelnem ter ukradel 1320 krom denarja, mesa in klobas. Potem je pijančeval v raznih gostilnah in se tako napolil, da je na cesti obležal. Drugo jutro prišli so drugi postopači, so pijanega Mastnaka preiskali in mu denar pokradli. Orožniki so Mastnaka okrožni sodniji v Celju izročili. Ostale tatove pa se ni moglo dobiti.

Lepa družba. Nabiralec cunji Jožef Pernot v Celovcu popival je z vlačugo Hermino Perkonig in njenim ljubčekom Viljemom Fischer v neki gostilni. Pri temu mu je bilo 100 krom ukradenih. Čedni parček so zradi te tatvine zaprli.

Velika nesreča je umrljivost otrok poleti, kadar se sveže mleko hitro pokvari in kadar ubogi mali dojenčki ne morejo imeti zanesljive hrane. Vsaka previdna mati bode tedaj zatočasno napravila poskus, dati svojemu malemu ljubčeku starozzano Nestlejevo moko za otroke, ki jo malo izborno prebavijo in ki je tudi prav poceni. Poskusna doza zastonj po: Nestledružbi za moko za otroke, Dunaj I., Biberstrasse 49a.

Bodimo složni in vztrajajmo! Ces. kr. načelnik nam piše: Silna borba, ki jo je vslila naši državni zlobna nevoščljivost sosednih držav in ki naj bi uničila našo bodočnost kot velevlast, je dovedla vsled vojaške izobrazbe in brezprimerne poguma naših hrabrih čet za vseh bojiščih do sijajnih zmag za našo pravično stvar in našim sovražnikom dokazala, da se moremo uspešno braniti tudi proti celemu svetu sovražnikov. Vendar še dijiva srđiti boj, ker naši sovražniki, ki nas ne morejo premagati na bojišču, upajo, da se jim bo posrečilo to, česar ne morejo doseči na bojnom polju, na ta način, da nam zaprejo naša vodovja in naše meje, da so nam prekinili vsak dovoz iz inozemstva. Zato nočejo državniki sovražnih dežel, ki so že zdavnaj spoznali brezuspešnost poštenega boja, še nicaesar vedeti o miru, zato se še vedno obo-

tavljam priznati ona neizpodbitna dejstva, ki jih dokažejo bojišča vsakomur, ki ne misli enostransko. Zato odklanjajo ravno sedaj vsako možnost mira kratkomalo od sebe, ker pričakujejo, da nas bo v času prehoda od stare k novi žetvi presenetilo od njih začeleno posmanjkanje na živilih in bomo mi, ki smo z orožjem v roki ostali zmagovalci, vsled glada prisiljeni pasti na kolena. Ravno radi tega imejmo že rešilno zmago pred očmi ter podočimo svoja prizadevanja, naprimo svoje moči do skrajnosti, da pokazemo tudi na tem polju, da je bil up naših sovragov ničeven in bomo govorili na vseh črtah, na bojišču in v zaledju, zadnjo odločilno besedo mi, besedo, ki nam prinese trajen mir in možnost prostega neoviranega razvoja naše dežele. Akoravno je neopravlena bojazen, da bi postale naše zaloge živil pičle ali bi morda celo pošle, so vendar vsled zaprtije po naših sovražnikih cene ravno za gospodarstvo najpotrebnejših stvari tako poskočile, da jih mnogo revnejših obitelji več ne zmore. Tu je pa za nas največja nevarnost. Nikakor ne moremo pustiti dela naših bratov, ki so ravnotako kakor vši drugi dosedaj z nami vred borili boj v zaledju, na cedilu, na veselje naših sovragov in v slabljenje poguma naših zmagovito prodajočih trum. Zato je dolžnost vseh imovitih, vseh onih, ki razpolagajo čez zadostne dohodke, da stavijo vse na to, da se pomaga revnejšim slojem prebivalstva čez hudi čas draginje, čez nevarni prehod k novi žetvi. V mogočnem času, v katerem živimo in v katerem je kakor še nikoli prej najožiji stik vseh državljanov prvi pogoj zmage, ne sme nikdo zaostati. Da je dana tudi manj imovitih prilik, pokazati svojo požrtvovalnost in priskočiti na pomoč v stiski se nahajajočim bratom, je odredil namestnik grof Clary und Aldringen, da bo v bodoče natisnjena na delu sladkornih izkaznic štajerska blaginjska znakma; tako opremljene se jih bo oddajalo za malenkostni znesek po 2 vinarja za komad. Vsa komur, kdor ne spada med najpotrebnejše, je na ta način omogočeno s prostovoljno pa redno naklonitvijo pripomagati k zboljšanju gospodarskih razmer v stiski se nahajajočih sodržavljanov. Kdor more, naj jemlje za vse pripadnike gospodinjstva sladkorne izkaznice z blaginjskimi znakmi, kdor si pa tega ne more dovoliti, naj vzame vsaj jedno plačljivo izkaznico. Nikdo se pa naj popolnoma ne izključi od te prostovoljne davčine.

Deset zapovedij za nebojevnike. „Dol. Novice“ pišejo: Kdor ni v vojni, naj se izprašuje vsak dan v času groznega obiskovanja naše mogočne Avstrije: „S čim naj tudi jaz koristim svoji domovini, ki sedim mirno doma, med tem ko se bojujejo moji sovražniki in prelivajo kri za njo?“ Da spoznaš svoje vojne dolžnosti kot nebojevnik si zapomni deset sledenčih zapovedij ter jih vestno izpolnjuj: 1. Bodи neomahljiv v trdem zaupanju na zmago pravične stvari svojega ljudstva in se potruditi, da tako svoje prepršanje razodevaš tudi malosčernim in dvomljivcem; ne rabi pa v ta namen nespametnega in pretiranega hvalisanja o zmagoslaju. — 2. Bodи si vsikdar svet, da moreš v času težke poskušnje najlepše koristiti sebi in v svoj dobiček, da posvetiš vse svoje moči in dobra dela za blagor domovine. — 3. Spominjaj se z radodarnimi rokami junaških naših ranjencev, ki so se bojevali za Tebe in prelivali kri za Tvoje ognjišče. — 4. Ne odteguj se, če se gre pomagati svojcem v vojni se nahajajočih bojevnikov, ki trpe doma bedo in pomajkanje ter za nje radovolje skrbeti, kolikor Ti dopuščajo sredstva. — 5. Bodи pravičen in izpolnjuj z lastnim zatajevanjem svoje dolžnosti napram onim, ki so z ozirom na imetje slabejši od Tebe in tripijo revščino. — 6. Bodи prizanesljiv nasproti svojim dolžnikom v času splošnega vsestranskega pomanjkanja, posebno če vidiš, da ima dolžnik dobrovoljo, nikakor pa potrebnih sredstev. — 7. Ne izkoriscaj bede svojega bližnjega in ne isči osebnega dobička pri revnih. Kdor v takšnem času hrepeni po obogatenju, ta ravna nečastno in stori krvico in zločin svoji domovini. — 8. Opusti pri sebi in pri svojih vsako neči-

mernost in razkošnost v obleki in v hrani, dokler trpi stotisočero Tvojih sobratov posmanjanje in nadloge. — 9. Ravnaj in postopaj z vjetniki svojih sovražnikov tako, kakor želiš, da bi se ravnalo s tvojim bratom-vjetnikom v rokah sovražnika. — 10. Ne veruj nobenim vojnim poročilom razven onim, ki so potrjena od poklicanega vojnega urada. Naše slavno vojno vodstvo Te ne bode nalagalo. Z hvaležnostjo in ne s pretiranim ponosom sprejmi vsak vojni uspeh naše armade. Nepovoljno vojno poročilo, ali velika nesreča, ki bi Te morda zadela z bridko izgubo svojca, sorodnika in prijatelja, prenašaj s potrepljivostjo in pogumom ter z udanostjo v voljo Najvišnjega.

Ruska ofenziva.

Z ozirom na uradna poročila prinašamo malo zemljived krajev, ki so posebno prizadeti ob ruske nove ofenzive.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, se mi s tremna zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 17. junija v Brežicah (svinjski sejem); v Poličanah*, okr. Slovenska Bistrica; v Gabersdorfu**, okr. Lipnica.

Dne 18. junija v Liezenu.

Dne 19. junija v Št. Florijanu na Laßnitz**, okr. Lonč; v Söchau**, okr. Fürstenfeld; v Gradeu (s porabno živino).

Dne 20. junija v Radgoni**; v Ormožu (svinjski sejem); v Ptiju (sejem s konji in žrebeti).

Dne 21. junija v Puchu**, okr. Weiz; v Studenicih**, okr. Maribor; pri sv. Tomažu**, okr. Ormož; v Šmarju pri Jelsah*; na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Gradeu (s klavno živino v Ptiju (svinjski sejem)).

Dne 22. junija v Sevnici**; v Šoštanj**; v Cerkvenjaku**, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Steinbachu, okr. Fürstenfeld; pri Št. Jurju**, okr. Celje.

Dne 23. junija v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradeu (s klavno živino).

Dne 24. junija v Podsradi**, okr. Kozje; v Stainzu**; v Strallegg, okr. Birkfeld; pri Št. Rupertu**, okr. Weiz; v Hartbergu am Lebing**, okr. Hartberg; pri Sv. Lenartu v Slov. gor.**; pri Št. Janžu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; v Fürstenfeldu**; v Kirchbachu**, v Hieflau, okr. Eisenerz; v Waldu, okr. Mautern; v Konjicah**; v Ljubnem, okr. Gornjigrad; v Brežicah (svinjski sejem); v Laškem**.

* * *

Pomočenje reje koz. Veliko zmanjšanje števila naše goveje živine, katero je neizogibno povzročila potreba vojaške uprave, se more poravnati le pologoma s tem, da se zaredi več živine; utemeljen je strah, da bo vedno manj mleka za preskrbo, ako se ne ukrenejo naredbe, ki so potrebne vsled danih razmer, da se

odstrani tak škodljiv vpliv aprovizacije. K temu spada tudi pomnoženje reje koz, kolikor to ni združeno morda s prevelikim oskodovanjem gozdnih nasadov. S to ometljivo se mora pa reja koz najnajuje priporočati, ker nuditi kožje mleko edino enakovredno nadomestilo za krvavi mleko. V tem oziru se tudi reja koz zelo izplača, ker daje koza v primeri s telesno težo dvakrat toliko mleka kakor krava. Kožje mleko je bogato na lahko prebavnih redilnih snoveh in zatoči posebno primerno za otroke. Ker je koza majokdaj tuberkolozna, se lahko brez strahu vživa surovo kožje mleko. Neprijeten okus kožjega mleka se lahko z brani s tem, da hleva dobro zračimo, da se molze kolikor mogoče na prostem, in da skrbno pazimo na snago pri molžnji in pri shranjevanju mleka. Ako redino koze, nimamo samo dovolj mleka za lastno gospodinjstvo, ampak oddajamo vsaj del drugim rodbinam in s tem dosežemo vsaj majhen postranski zaslužek in prispevamo k prehrani prebivalstva, četudi v majhni meri. Posebno pa se priporoča rediti koze malim posestnikom, ker koza zahteva glede hrane posebno malo. Najmanjša in najmanj vredna krmila, ki sicer ostanejo brez koristi, se lahko porabijo pri reji koz; posebno sedaj pri sveži zelenjavni ne bo prehranitev te živali nikjer dela težave. Koza se zadovoljuje tudi s kislo travo in z drevesnimi listjem, ona najde hrano celo na najbolj strmil rebrih, in marsikateri se neizrabljeni odpadki se lahko koristno porabijo za krmiljenje koz. Seveda sedanji težavni cas ne pripušča zasledovati gotovih ciljev glede reje; rediti ko je smotreno bo mogoče šele v mirovem času. Sedaj je treba le po možnosti pomnožiti število, da se doseže kakor mogoče hitro primerni koristni donos. Zatoči se naj prebivalstvu ob vsaki dani priliki živo predvjejejo koristi, ki jih daja kožjereja. Pri tem je seveda treba ljudstvo opozarjati na to, da se gozdni nasad: vsled pomnoženje reje koz na noben način ne smejo poškodovati in da se morajo prestopki v tem oziru s polno strogostjo zakona kaznovati.

Zbiranje konjske in dlake rogate živine. Po poročilu c. in kr. vojnega ministerstva z dne 23. marca 1916, št. 23.537, namerava kralj, og. vojnosk-ni urad uestvi akcijo, ki ima namen zbirati dlako konj in rogate živine. Ker se da taka dlaka porabljati za izdelovanje klobučevine in pride tudi v poštev kot primes za izdelovanje konjih koc (gurji), je nabiranje dlake konj in rogate živine z ozirom na veliko potrebo takih izdelkov pri pomajanju drugih surovin ne samo zaželeno, ampak tudi nekaka zapov d potrebe. C. k. poljedelsko ministerstvo je prisiljeno z ozirom na to, da nabiranje posameznim posestnikom na povrzoča nikakih znatnih stroškov in nikakega posebnega dela, in da more ta akcija vsekakor prispeati za pripravljenost armade, naložiti živinskemu posestnikom nabiranje živinske dlake kot dolžnost. Cena take dlake na bazi stovarniško oprana znaša sedaj za 100 kg 80 do 120 K. Nabranje dlako je treba oddati pri nabiralnicah, ki se naj ustavijo (občinski uradi, poljedelske zadruge). Sprejemala se bodo dlaka samo iz takih gospodarstev, v katerih v kritičnem času ni bilo nobene kuge, ki bi se prenesla na zadevno vrsto živali in se tudi ni pojavil sic in noben sumljiv primer bolezni ali smrti nobene živali te vrste. Dlaka iz gospodarstev, pri katerih ni dan ta predpogoj, bi se mogle sprejemati le tedaj, če to označi dolični uradni živin »dravnik po tozadovnih živinozdravniško policijskih predpisih kot dopuто.

Nabirajte papir, »Berliner Tagblatt« vsebuje sledete oklic: Med tem, ko je v sovražnih deželah posmanjanje papirja že daje časa vedno večje, je bilo, kakor piše vojni odbor za nemško papirno stroko, nemškim izdelovalnicam papirja do sedaj še brez velikih težav mogoče pokriti domačo potrebo papirja. Sedaj se pa mora tudi pri nas računati z ometljivo izdelovanjem papirja. V omri meri, v kateri se manjšajo zaloge glavnih surovin izdelovanja papirja, namreč lesovo (obliči), staničnina, slammate snovi, cunjaste polsnovi, je povpraševanje po starem papirju in papirjevih odpadkih vedno večje, ki istotaku služijo za izdelovanje papirja in lepenku. Te snovisotenbolj poskoči v vrednosti, ker se je uvoz teh snovi iz inozemstva skoro popolnoma ustavil (1913 skoraj $\frac{1}{2}$ milijona stotov), in ker so mnogi cunjarji moralni nehati z nabiranjem vsled poklica, zaradi pomankanja vozil itd. — in ker se tudi papirjevi odpadki letos mnogokrat rabijo za napolnjevanje okopnih vrč in slampnikov (slammatis vreč) na bojišču. Pri teh okolnostih je naša dolžnost, da nabiramo stari papir. V gospodinjstvih pod streho, v kletah, v trgovinah in uradih, povsod leži več ali manj starega papirja, čestokrat brez pomena, dostikrat kot nadležna šara. To vse se mora zoper rabiti za izdelovanje papirja in lepenku. Ne sežigajte nobenih starih časopisov, brošur, sklejenih kartonov itd. Ne mepite papirja med smeti! V domoljubno korist je treba nabirati te predmete in jih imeti pripravljene za odjemanje. Vojni odbor za nemško papirno stroko se bo v teh dneh po posebnem podoboru posvetoval o tem, kako se naj to pobiranje najhitreje vrši.

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 15. junija. Rusko bojišče. Južno od Bojane in severno od Černovice odbole so naše čete ruske napade. Zgoraj Černovica preprečil je naš topovski ogenj poskus

prehoda nasprotnika čez Pruth. Sovražnik Horodenka-Snytin zapadno le malo preprečen je. Pri Wisnowczyku se je skrajno ljuto borilo severno-zapadno od Radoma in Krim. Kakor severno-zapadno od Lucka je položaj menjen. Pri Lukaczy stopila je na obeh konjenica v boj. Med železnico Rowno-Kolki trudil se je sovražnik na mnogih pod vporabo novih divizij, da bi izsilil čez Stochod-Styr-oddelek. Bil je povsod vržen in imel težke izgube. — Italijani bojišče. Včeraj popoldne so pričeli ljuti artil. boj proti doberdobski planoti riškemu mostiču. Ponoči so sledili sovražni napadi, ki so že večinoma zavrnjeni. Na fronte je obmetali kolodvore od Verone in Padue obam. Karolinenski.

Nemško poročilo.

K.-B. Berlin, 15. junija. Noben dogodki. Hudi ruski napadi bili so gladovi. Vrveni.

Ogrski ministerski predsednik o ruski of-

D. K.-B. Budimpešta, 14. junija. Ministerski predsednik grof Tisza hoče spet četku seje zbornico o položaju na podučiti. Omenil je, da so si v ofenzivi Italiji, o kateri ne more govoriti, že naprej, naše armade nevenljive pridobile. Ministrski predsednik spominje potem z besedami velikega občinstva bodi gleškemu brodovju in je dejal nadalje: Dobra sedanjem državne zbornice se je začel velikanska ofenziva Rusov, zglasil ni dokončana. Ta ofenziva prinesla je na dne točkah bistvene uspehe. Njegov meni, da bi te dogodki zatajil in Smatral bi za razjaljenje ogrskega tako bi neprijetno vest prikrival. Ali v odkritosti in v polni zavesti svoje starosti zamore zbornici zagotoviti, da nas z nespremenjenim junaštvom, vztrajnostjo odločnostjo za zmago bolj nadaljujejo. Še gos včiji del fronte je v naši roki. Pravilo se je vse potrebne odredbe, tako se lahko upa, da ostanejo i sedanj dogodki le imogred očaepizoda da se zamore imeti polno zaupanje v zmago.

Posledice nemške zmage na morju.

K.-B. Amsterdam, 14. junija. Večilkega števila dohajajočih poročil je gleška admiraliteta v Atlantskem oceanu nahajajočim se angleškim bojnimikom naročila, da se naj takoj igli vrnjejo. Poleg tega se je v Indijskem morju in v Srednjem morju, načelasti v vojni parniki povelje, da tako Lovico svojih posadk v Anglijo posljejo. Te odredbe se spravljajo zvezzo s pomorsko bitko pred Skagerraks, kateri je imelo angleško brodovje toliko na moštvo in brodovju.

Ob priliki novega polle

Prisposimo cenjene odjemalce, da naj tako stalno svojo naročino poravnajo, ker bi moralno drugače list vstaviti. Gotovo je,

„Štajere“

danes ne samo najboljši in najobširnejši več tudi najcenejši teknik za pripravo na Štajerskem in Koroškem. Vedno je,

zastopal ljudstvo,

zato pa prosimo, da tudi odjemalci njemu svoje dolžnosti izpolnijo.

čnik je črto prekorčil. orilo. Tukaj Krimienica V pokrajini taj nespremenih straneh no-Kovel in ogleh krajih sili prehod vsod nazaj i j a n s k o Celi Italijani unosti in go vražni inf Na tirolski rezuspešni si letalci so due z boni. . eni posebni gladko za sksi ofenziv nijsa. Min oče ob zna na bojišču enzivi proti, ker tra ve lovori pominjal bčudovanje proti alje: Z začela tu s o v, ki je Resu Njegov ne u zmanjša ga narod. Ali in pol je odgovor a naše čravnostjo jejo. Na roki. Ne tako, da ji neprijeti izoda v konec ritoru. 252

člani in zastopnike bodo vojake zavrnali, se sprejmejo. Dobra plača in ngodnojogi. Uprša ali vasi se lahko pri skupinem uradu vodstva in sirotinškega zaklada v Ptiju, moravski samostan.

Stareja pridna imarita-vdova jejo. Na roki. Ne tako, da ji neprjeti izoda v konec ritoru. 252

Loterijske številke.

čudec, 7. maja 1916: 48, 6, 69, 20, 30.
čudec, 14. maja 1916: 21, 16, 2, 51, 60.

Krepek učenec

302 cm iz žide zame v četverozvezni teh jezikih, v sredi stator za fotografijo, dura à K 2:50 za kos Otto Neumann, Arealmenthal bei Prag Nr. 130/52. 247

Izborno belo vino

se takoj sprejme v pekovsko obrt. Prednost imajo tisti, ki so se že učili te obrti. Naslov: A. Cizej, pekovski mojster, Ljubljana, Zaločarjeva ulica št. 11. 251

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdelovalnic finih pušk,
Borovlje na Koroškem

Direktnej nakupni vir za moderne lovske puške Reparature, prenaredbe, strokovnasko, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopita načenje. 168 Ilustrovani cemic brez stroškov.

Sprejme se proti dobremu plačilu (proviziji) pošten in zanesljiv

nakupovalec sadja slovenskega in nekaj nemškega jezika več, pri eksportni tvrdki Marie Lach, Oberrann Nr. 35 b. Pettau. 250

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Priporočljiva domaća sredstva.

činski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti bledičnosti (Bleichtsucht) itd.; steklenica 2 K želodine za prsa in pljuče, stekl. 1:60, K vel. stekl. 2:40 K proksim. teki sapi itd. Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 — Čaj proti gihu 1:50 K. — Balzam za giht, ude in ruke stekl. 1:50 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburski živinski prašek à 1:50 K. Prašek proti boleganju krvi v živalski vodi à K 1:60 — Izvirni strup u podlane, miši, ščurke à K 1:50. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Stole (Zimmersessel)

Pozor, vinogradniki!

Po dosedanjih izkušnjah je pri rabi „Bosna-paste“ kot nadomestilo za bakreni vitrijol neobhodno potrebno, da se primeša apno v svrhu nevtraliziranja, ker se drugače poganke, listje in grozdje seže.

V navodilu, ki je bilo v zadnjem „Štajercu“ objavljeno, se je vtihotapila pomota.

Apna se torej mora na vsak način dodati.

V Ptaju, 14. junija 1916.

Okraini odbor ptujski

Jos. Ornig,
načelnik.

Perutnino

kokoši za peči in pražiti, race in gosi se v dnevni dobavi od 10 tucatov naprej proti povzetju stalno kupuje. Najcenejše in najsigurnejše ponudbe s ceno pod „Primaware 214a“ na Kienreichs Annonzenbüro, Graec Sackstraße 4.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za
službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptaju

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Krapina - Toplice (Hrvatsko).

Poizvedbe s prospketom zastonj po direkciji

Razglas.

Okraini branilnica v Konjicah

obrestuje

od 1. julija 1916 naprej vloge po $4\frac{1}{2}$ odstotkov.

Ravnateljstvo.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure depokline.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptaju zraven klalnice in piinarske hiše postavljen je parna žaga vsakomur

v porabo.

Vsamur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razzaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

zdravi giht, revmatizem, išias.

233

Zdrava kri!

Kri je splošna redila tekočina, iz katere si potegne truplo svoje redilne snovi. Ako kri nima zadostno redilnih snovi, potem se organi oslabijo, in tako nastane na ta način cela vrsta bolezni, ki nam otežujejo življenje.

To hudo verigo se mora pretrgati

in to je le v eni točki mogoče, marveč v izreji kri, v izboljšanju krvi. Po letu dolgem studiju spisal sem knjigo, v kateri pokazem, kako in na kak način se kri in soke izboljša, izrejo dvigne, bole ni prepreči in odpravi zamore.

Popolnoma zastonj

pošljem ta vredni spis vsakomur, ki piše! Tudi podam vsakomur prliko, se o tem prepričati, na kateri način je to mogoče, brez da bi se izdal zato le en vinar! Pišite pa takoj!

Expedicija Opern-apoteke, Budapest VI., oddelek 473.

po 3-, 5-, 6- kron se dobijo v zalogi

SLAWITSCH & HELLER

trgovina v Ptaju.

179

Radioaktiviteta 44·7 volтов!

KÖPELJ SÜTINSKO

na Hrvatskem.

Akratherma 37·4° C. Visoki zdravilni vpliv pri ženskih boleznih, reumi, gihtu, iščas. Po-staja „Sutinske Toplice“ (Zagorjanska železnična, pošta Mače. Sezija od 1. maja do 1. ok-tobra. Natančnejna pojasnila daje radovoljno kopejkska uprava.

224

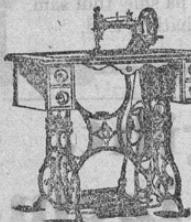
Dva lepa vinograda eden pri Ptiju, drugi pri Slov. Bistrici.

oba v najboljšem stanju, lepi amerikanski trsni nasadi, dobro obrestovanje, se le zaradi bolezni prodasta. Vprašanja na upravnštvo tega lista.

Ponudbe na: „Postfach 27, Gradec. 243
Kupujem
gozd,
drva,
plohe.

Ponudbe na: „Postfach 27, Gradec. 243

Brata Slawitsch v Ptiju

Fleitanplatz in Ungartergasse

Priporočata izvrstna šivalske stroje (Nähmaschinen) po sledeti cenam:
Singer A ročna mašina K 50—
Singer A K 60— 70—
Dürkopp-Singer K 70— 90—
Dürkopp-Ringschiff za si-vlje K 130—
Dürkopp-Zentralbobbin za šivile K 140—
Dürkopp-Ringschiff za krojače K 160—
Dürkopp Zentralbobbin mit verankbarem Oberteil, Luxusausstattung K 160— 180—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarie K 180— 190—
Minerva A K 130—
Minerva C za krojače in čevljarie K 160—
Howe C za krojače in čevljarie K 90—
Deli (Bestandteile) za vsakovratno stroje. — Najine cene so nizki, kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obrač (frakcijo). Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solisimo je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas. Cenik brezplačno.

Dragi kmetje!

Če imate govejo živino vsake vrste, teleta in tudi svinje, debele za špeh in prolenke, posebno za klanje, kupi po najboljših cenah in takoj izplača, ker potrebojam meso za ces kr vojaške bolnišnice Sterntal.

Cenj. prodajalci, naznani te vsi, kateri imate živad, prodajalec.

Johan Heller,

legit. od c. kr. okraj. glav. v Ptiju, mesar na Bregu pri Ptiju.

220

Darilna garnitura za BIRMO

obstoji iz ene dobre idoče anker-rementoar-ure, srebro imit. 3-letna garancija, 1 pancer-veržica s priveskom, 1 prstan, 1 krovatna igla, 2 gumbi za ovratnik, 2 gumbi za prsa, 2 gumbi za manšete v elegantnem imit. usnjatem etuiu glasom slike.

vseh 12 kosov skupaj za K 15.—

Ista garnitura za dame obstoječa iz ene damske ure ali ure na napesnik, 1 židano žnoro z zatvorbou, 1 prstan, 1 brošna igla, 2 utalnika, 2 usnali šrabi, 1 koljer-veržica s priveskom v elegan nem imit. usnjatem etuiu 219

vseh 12 kosov skupaj za K 15.—

Pri naravnju prosim natanko pisati, je li je namenjena garnitura za gospode ali dame; priložiti je obenem 2 K v papirju ali znakom kot predplaček. Ostanek po povzetju.

Max Böhnel,

Dunaj, IV. Margaretenstraße 27/51.

Vojna ura K 6—. Roskopf ura K 4—. Ura na napestnik K 6—.

Nekaj časa

bode še trajajo

da bo naša zaloga na suravinah pana, ker smo pravočasno vse prebeli, da zamoremo oddajati Lysot tudi med poletjem. Kakor znano, spešuje vroči poletni čas najbolj širjenje vseh nalezljivih bolezni; z stori vsakdo dobro, ako kupi že da zanesljivo desinfekcijsko sredstvo, pr. eno steklenico Lysoforma

Cene so sledeče:

100 gramska stekl. Lysoforma K 1

250 " " " " " K 2

1 kos "Lysoform" mila K 2

1 stekl. Pfefferminzlysoform . K 2

Pošljamo na zahtevo vsakou-
zastonj in franko od odličnega zdrav-
nika sestavljeni knjigo „Zdravje
desinfekcija“.

Dr. Keleti & Murányi, kemična fabrika, Ž

Ali hočete biti od svojega

revmatizma

temeljito ozdravljeni?

Tiscerji že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli udi, pohablene roke in noge, suvanje, bode-nje, bočne v raznih delih trupla, ja celo slabost oči so posledice revmatičnih in gihtičnih bolečin.

Ponudim Vam naravni produkt za ozdravljenje!

Ne univerzalna medicina, marveč zdravilno sredstvo, kakor je podari dobrati natura bolnemu človeštvu.

Vsakomur brezplačna poizkušnja!

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo podučno razprav-
počolnoma brezplačno. Postali boste moj hvalični pristaš.

Ekspedicija Opern-lekarne, Budapest, VI. odd. 252

Mestna hranilnica v Ptiju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.